

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quæ sit materia eius. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

tio atque administratio: ut cogitatio referatur ad interiorum intentionem, administratio autem ad exteriorem executionem. Vnde oportet quod sicut magnanimitas intendit aliquid magnum in omni materia, ita & magnificentia in aliquo opere factibili.

Ad tertium dicendum, quod magnificentia intendit opus magnum facere. Opera autem ab hominibus facta, ad aliquem finem ordinantur. Nullus autem finis humanorum operum est adeo magnus, sicut honor Dei. Et ideo magnificentia præcipue magnum opus facit in ordine ad honorem Dei. Vnde Philosoph. dicit in 4. Ethic. * quod honorabiles sumptus sunt maximum qui pertinent ad diuinam sacrificia. Et circa hos maxime studet magnificus. Et ideo magnificentia coniungitur sanctitati: quia præcipue eius effectus ad religionem sue ad sanctitatem ordinatur.

ARTIC. III.

Vtrum materia magnificentia sint sumptus magni?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod materia magnificentia non sint sumptus magni. Circa eamdem enim materiam non sunt duæ virtutes. Sed circa sumptus est liberalitas, ut supra habitum est*. Ergo magnificentia non est circa sumptus.

¶ 2 Præterea, Omnis magnificus est liberalis, ut dicitur in 4. t Ethic. Sed liberalitas est magis circa dona, quam circa sumptus. Ergo etiam magnificentia non præcipue est circa sumptus, sed magis circa dona.

¶ 3 Præterea, Ad magnificentiam pertinet aliquid opus exterius facere. Non autem quibuslibet sumptibus fit aliquid exterius opus, etiam si sint sumptus magni: puta, cum aliquis multa expendit in exercitiis mittendis. Ergo sumptus non sunt propria materia magnificentie.

¶ 4 Præterea, Magnos sumptus non possunt facere nisi diuites. Sed omnes virtutes possunt habere etiam pauperes; quia virtutes non ex necessitate indigent exteriori fortuna, sed sibi ipsis sufficiunt, ut Seneca dicit in lib. de ira. Ergo magnificentia non

H 3 est prin 1. 5.

* 2. p. 28
lo ante
med t. 5.

66+
inf. 1. 152
ar. 3. co.

¶ q. 160
art. 1. co.

Et 12. q.

60. ar. 5.
cor. co. 2.

Et 3. dis.
34. q. 1.

2. 2. 10. 2.

¶ 4. d. 7
q. 2. 2. 2.

q. 2. co. et
di. 17. q.

3. a. 2. 4.
3. co. ¶

dis. 23. q.

3. art. 2.
cor Et 4.

Eth le. 6.

co. 2.

* q. 117.

ar. 2.

† 1. 4. c. 2.

paru post

prin 1. 5.

est circa magnos sumptus.

* c. 2. in
prim.

SED contra est, quod Philos. dicit in 4. Eth. * quod magnificentia non extenditur circa omnes operaciones quæ sunt in pecunijs, (sicut liberalitas) sed circa sumptuosas solum, in quibus superexcellit liberalitatem magnitudine. Ergo est solum circa magnos sumptus.

AR. PRÆC.

R E S P O N D E O dicendum, quod ad magnificientiam, sicut dictum * est, pertinet intendere ad aliquid magnum opus faciendum. Ad hoc autem quod aliquod magnum opus conuenienter fiat, requiruntur proportionati sumptus. Non enim possunt magna opera fieri, nisi cum magnis expensis. Vnde ad magnificantiam pertinet, magnos sumptus facere ad hoc quod opus magnum conuenienter fiat. Vnde & Philos. dicit in 4. Ethic. * quod magnificus ab æquali, id est, à proportionato sumptu opus facier magis magnificum. Sumptus autem est quædam pecunia emissio, à qua potest aliquis prohiberi per superfluum amorem pecunie. Et ideo materia magnificantæ possunt dici, & ipsi sumptus, quibus vtitur magnificus ad opus magnum faciendum; & ipsa pecunia, qua vtitur ad sumptu magnos faciendo; & amor pecunie quem moderatur magnificus, ne sumptus magni impediatur.

q. 129. 2.
2.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut suprà dictum * est, virtutes illæ quæ sunt circa res exteriores, habent aliquam difficultatem ex ipso genere rei circa quam est virtus, & aliam difficultatem ex magnitudine ipsius rei. Et ideo oportet circa pecuniam, & usum eius, esse duas virtutes, scilicet liberalitatem, qua respicit communiter usum pecunie: & magnificantiam, qua respicit magnum in pecunia usum.

Ad secundum dicendum, quod usus pecunie aliter pertinet ad liberalem, & aliter ad magnificum. Ad liberalem enim pertinet secundum quod procedit ex ordinato affectu circa pecunias. Et ideo omnis usus debitus pecunie, cuius impedimentum tollit moderationis amoris pecunie, pertinet ad liberalitatem, scilicet

cet
mag
facie
ptu,
A
donz
sub r
dina
dum
ueni
quoc
A
tutis
re ab
test
tum
men
gnifi
gna
com
paru
port
dicu
men

A
tia e
ðu c
iusti
dacis
re tis
quæ
ad i
titu

cet & dona, & sumptus. Sed visus pecunia pertinet ad magnificum, in ordine ad aliquod magnum opus quod faciendum est. Et talis visus non potest esse sine sumptu, sive expensa.

Ad tertium dicendum, quod magnificus etiam dat dona, vel xenia: ut dicitur in 4. Ethic. * non tamen c. 2. ss. 5. sub ratione doni, sed potius sub ratione sumptus ordinati ad aliquod opus faciendum: puta ad honorandum aliquem, vel ad faciendum aliquid, unde proueniat honor toti ciuitati: sicut cum facit aliquid ad quod tota ciuitas ruderet.

Ad quartum dicendum, quod principalis actus virtutis est interior ele^{tio} *, quam virtus potest habere absque exteriori fortuna. Et sic etiam pauper potest esse magnificus. Sed ad exteriores actus virtutum requirunt bona fortuna, sicut quedam instrumenta. Et secundum hoc pauper non potest actum magnificentia exteriorum exercere in his, quæ sunt magna simpliciter, sed forte in his quæ sunt magna per comparationem ad aliquod opus: quod et si in se sit parvum, tamen potest magnificè fieri secundum proportionem illius generis. Nam parvum & magnum dicuntur relativè, ut Philosophus dicit in prædicamentis *.

ARTIC. IV.

Vtrum magnificentia sit pars fortitudinis? Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod magnificentia non sit pars fortitudinis. Magnificentia enim conuenit in materia cum liberalitate, ut dicitur in 12. ep. ante fin. Et epi. 92. i. li. 14.

A Et si. Sed liberalitas non est pars fortitudinis, sed iustitia. Ergo magnificentia non est pars fortitudinis, ibi not. ¶ 2 Præterea, Fortitudo est circa timores, & audacias. Magnificentia autem in nullo videtur respicere timorem, sed solum sumptus, qui sunt operationes quedam. Ergo magnificentia magis videtur pertinere ad iustitiam, quæ est circa operationes, quam ad fortitudinem. ¶ 3 Præterea, Philos. dicit in 4. Ethicor. * quod

c. 2 paulo à princeps.

H 4 ma-

* *geneca*
epi. 85. q.
est in 12.
1 ep ante
fin. Et epi.
92. i. li. 14

In prædi-
camento
ad alt-
quid. t. 1.

065

Su. q. 28.

& locis

iustitia. Ergo magnificentia non est pars fortitudinis, ibi not.

† a præc.

c. 2 paulo

à princeps.